

77. Sesja Generalna OIE – dowód postępu w ochronie zdrowia zwierząt i człowieka

MARIAN TRUSZCZYŃSKI, TADEUSZ WIJASZKA,
JAN F. ŻMUDZIŃSKI, *KRZYSZTOF JAŻDŻEWSKI

Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
*Główny Inspektorat Weterynarii, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Truszczyński M., Wijaszka T., Żmudziński J. F., Jażdżewski K.

77th General Session of the OIE – a proof of progress in the protection of animal and human health

Summary

The 77th General Session of the International Committee of the World Organisation for Animal Health (OIE) was held in Paris from May 24 to 29, 2009, under the chairmanship of Dr Barry O'Neil (New Zealand), president of the International Committee and Dr Bernard Vallat, Director General of the OIE, who participated in the sessions in the consultative capacity. Delegations from 159 member countries participated in the General Session as well as observers from 5 non-member countries or territories and representatives from 50 international or regional organisations, institutions and federations. Dr Peter Black (Australia) participated in the General Session in his capacity as rapporteur for the plenary lecture. There were also presidents of the OIE Specialist Commissions and representatives of the Working Groups and *ad hoc* Groups. Among the participants were honorary, former presidents of the OIE as well as ministers or deputies of governments of some member countries. Professor Steven Edwards (U.K.) received the Gold Medal and three other experts the Silver Medal of OIE. The annual report of Dr B. Vallat on the activities of the OIE in 2008 and partly 2009 indicated intensive development of activities concerning effectivity of veterinary services in the member countries in the prophylaxis and control of infectious diseases of animals, zoonotic diseases, and food as well as feed safety. The plenary lecture was entitled "Impact of climate change and environmental changes on emerging and reemerging animal diseases and animal production". According to the presented animal disease world status in 2008 and beginning of 2009 the major events affecting animals were: continuation of existence of African swine fever in Russia, some neighbour countries and Italy, expansion of peste des petits ruminants and bluetongue. The position of OIE towards A/H1N1 influenza indicated that this is a human disease and does not interfere with swine production as well as international movement of swine and their products. The number of BSE cases was decreasing in the reported period. Progress took place in laboratory diagnosis of OIE listed diseases. Amendments in the Terrestrial Animals Health Code took place. Representatives of a large number of international organisations, societies and institutions presented their activities, stressing the fruitful cooperation with the OIE.

Keywords: 77. Sesja Generalna, OIE, sprawozdania

Tegoroczna Sesja Generalna Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) odbyła się w Paryżu w dniach 24-29 maja 2009 r. pod przewodnictwem jej prezydenta dr. Barry O'Neila (Nowa Zelandia) i przy udziale dr. Bernarda Vallata, dyrektora generalnego OIE (4). Po dokonaniu w drugiej części Sesji wyborze na stanowisko prezydenta OIE dr. Carlosa A. Correa Messuti (Urugwaj), przejął on prowadzenie obrad. W 77. Sesji Generalnej uczestniczyły delegacje ze 159 krajów – członków OIE¹⁾; obserwatorzy z 5 krajów nie będących członkami OIE; przedstawiciele 50 międzynarodowych i re-

gionalnych organizacji, instytucji i federacji; dr Peter Black (Australia), referent wykładu plenarnego dotyczącego klimatu; prezydenci komisji specjalistycznych i grup roboczych oraz grup *ad hoc* OIE. W obradach brali udział ministrowie lub zastępcy w liczbie 9, zastępca dyrektora generalnego FAO oraz prezydent Unii Ekonomicznej i Monetarniej Afryki Zachodniej. Złoty Medal, najwyższe odznaczenie OIE, zostało wręczone prof. dr. Stevenowi Edwardsowi (Zjednoczone Królestwo), dotychczasowemu prezydentowi Komisji Standardów Biologicznych OIE. Srebrny Medal OIE otrzymali: prof. José Manuel Sánchez-Vizcaino (Hiszpania), dr Jean-Luc Francois (Francja) i dr Quany Anh Bui (Wietnam).

W sprawozdaniu rocznym z działalności OIE dr Vallat przekazał informacje m.in. o pracach związanych

¹⁾ Skład delegacji polskiej: dr Krzysztof Jażdżewski, z-ca gł. lekarza wet. kraju, przewodniczący delegacji i delegat akredytowany; członkowie: doc. dr hab. Tadeusz Wijaszka, dyrektor PIWet-PIB, prof. dr Henryk Lis, dr Jan Prandota, prof. dr hab. Marian Truszczyński i prof. dr hab. Jan F. Żmudziński.

z przygotowaniem planu strategicznego na lata 2011-2015, dokonanej modernizacji tekstów odnoszących się do statutów OIE, wynikach dwóch konferencji Komisji Regionalnych OIE, ocenie służb weterynaryjnych ponad 90 krajów rozwijających się lub wchodzących w fazę rozwoju w zakresie sprawności zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, zgodnie ze standardem jakości OIE, udziale Światowego Funduszu Zdrowia i Dobrostanu Zwierząt we wspieraniu służb weterynaryjnych szeregu państw oraz OIE w organizowaniu seminariów o tematyce związanej z ochroną zdrowia zwierząt, utworzeniu przez OIE i FAO Sieci OFFLU, odnoszącej się do zwalczania grypy ptaków oraz przedstawił do ewentualnego zaakceptowania przez delegatów do OIE rezolucję nr 18 (3) dotyczącą stosowania przez służby weterynaryjne zawartych w niej wskazań, w tym odnoszących się do modernizacji legislacji weterynaryjnej. Sprawozdanie zostało przyjęte przez delegatów do OIE, podobnie jak proponowany program prac na 2010 r. i nowe składy osobowe grup roboczych ds.: chorób zwierząt nieudomowionych, produkcji zwierzęcej zapewniającej bezpieczeństwo żywności i dobrostanu zwierząt.

Wykład plenarny pt. Wpływ zmiany klimatu i zmian środowiska na nowo pojawiające się i ponownie pojawiające się choroby zwierząt i na produkcję zwierzęcą wygłosił dr P. Black z Departamentu Rolnictwa, Rybołówstwa i Leśnictwa Rządu Australii. Referent stwierdził, że zmiany klimatu i w konsekwencji środowiska rzutują na kształtowanie się zmian ekosystemowych. W efekcie sprzyjają pojawianiu się nowych chorób u zwierząt. Złożoność współzależności między licznymi czynnikami, które mają wpływ na ujawnianie się tego typu chorób, wskazuje, że będzie nadal istniała niepewność, co do stopnia i rodzaju przygotowania się służb weterynaryjnych do ich zapobiegania i zwalczania. Związane jest to z ograniczoną możliwością przewidywania skutków zmian klimatycznych. Mimo to należy służby weterynaryjne w możliwie przybliżonym zakresie przygotować do przeciwdziałania stratom w produkcji zwierzęcej, będącym następstwem zmian klimatycznych. Dużą rolę może odegrać w tym względzie działalność edukacyjna OIE przy proponowaniu, zależnych od specyfiki regionów, scenariuszy i strategii działania.

W kolejności miały miejsce wystąpienia przedstawicieli organizacji międzynarodowych, współpracujących z OIE. Reprezentujący Bank Światowy dr Francois Le Gall scharakteryzował współpracę z OIE, jak też z innymi organizacjami, zajmującymi się ochroną zdrowia zwierząt. Okazało się, że wymieniona instytucja była jednym z głównych sponsorów wspierających Światowy Fundusz OIE ds. Zdrowia i Dobrostanu Zwierząt, włącznie z problemem wysoce patogennej grypy ptaków (HPAI), w oparciu o grant rozwojowy (Development Grant Facility, DGF) w kwocie 3 mln. USD. W październiku 2007 r. Światowy Bank, OIE i FAO zorganizowały w Waszyngtonie, USA, międzynarodową konferencję pt. Globalna inicjatywa zdrowia zwierząt. Tematem były propozycje nowych kierunków konfrontacji z pojawiającymi się zagrożeniami zdrowia zwierząt

tak w odniesieniu do chorób zoonotycznych, jak też ze względu na straty gospodarcze.

Dr Karen Hulebak (USA), przedstawicielka kierownictwa Komisji Kodeksu Żywnościowego, omówiła współpracę z OIE, wymieniając szereg wspólnych konferencji poświęconych m.in. bezpieczeństwu żywności. Przedmiotem zainteresowania są coraz częściej również pasze.

Dr Joseph Domenech, kierownik Serwisu Zdrowia Zwierząt FAO, przedstawił sprawozdanie dotyczące współpracy z OIE w ciągu 5 minionych lat. Wskazał na pozytywne efekty, dzięki którym udoskonalone zostały interwencje służb weterynaryjnych w przeciwdziałaniu skutkom epizootii, które w tym okresie miały miejsce. Były to zwłaszcza grypa ptasia, a częściowo grypa wywołana u ludzi przez podtyp A/H1N1, też w kontekście ewentualnego rezerwuaru tego wirusa u świń oraz gorączka Doliny Rift, pomór małych przeżuwaczy, afrykański pomór świń.

Przedstawicielka Światowej Organizacji Handlu, Marième Fall, pozytywnie oceniła stanowisko OIE uwzględniające, w miarę możliwości, ułatwienia łagodzące restrykcje weterynaryjne w międzynarodowym handlu i obrocie zwierzętami i ich produktami.

Dr Jørgen Schlundt, dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Żywności, Zoonoz i Chorób Odżywczościowych w Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), zwrócił uwagę na rezerwuary zwierzęce zarazków zoonotycznych, wymieniając grypę i gorączkę Doliny Rift. Uznał za ważne systemy przeciwdziałające szerzeniu się zoonoz i zatruc pokarmowych, takie jak Globalny System Wczesnego Ostrzegania przed Ważnymi Chorobami Zwierząt, włączając Zoonozy (GLEWS) i Międzynarodowe Biuro Sieci Bezpieczeństwa Żywności (INFOSAN) – w ramach których współpracuje WHO z FAO i OIE.

Prezydent Światowego Stowarzyszenia Weterynaryjnego, dr Tjeerd Jorna, podkreślił znaczenie edukacji, w tym ustawicznego dokształcania, wobec pojawiających się w rosnącej liczbie zadań, stawianych przedstawicielom zawodu weterynaryjnego. Wspomniał o międzynarodowej konferencji organizowanej we współpracy z OIE, która odbędzie się w październiku 2009 r. w Paryżu pod hasłem „Rozwijać edukację weterynaryjną dla zapewnienia bezpieczniejszego świata”. Zwrócił też uwagę na potrzebę zacieśniania współpracy z lekarzami medycyny, zgodnie z zasadą: „Jeden świat, jedno zdrowie”.

W kolejności zabierali głos przedstawiciele: Międzynarodowego Stowarzyszenia Transportu Powietrznego, Międzynarodowego Sekretariatu Mięsa, Międzynarodowej Federacji Zdrowia Zwierząt, Światowej Organizacji Celnej, Międzynarodowej Federacji Produktów Rolnych.

Następnie prezentowano roczne sprawozdania z działalności komisji specjalistycznych i grup roboczych OIE. Prof. Vincenzo Caporale, prezydent Komisji Naukowej ds. Chorób Zwierząt, omówił sformułowane w okresie sprawozdawczym zalecenia, w tym przez działające w ramach Komisji grupy *ad hoc* ds.: pryszczycy, księgosuszu, zakaźnej pleuropneumonii bydła, gąbczastej

encefaopatii bydła (BSE), oddechowego i rozrodczego zespołu chorobowego świń (PRRS), choroby pęcherzykowej świń i chorób zwierząt nieudomowionych. Poczynione uwagi dotyczyły m.in. zmian odnośnych tekstów Kodeksu Zoosanitarnego Zwierząt Lądowych (Terrestrial Code). Komisja, w oparciu o przyjętą legislację, uznała liczne kraje za wolne od księgosuszu, stwierdzając, że choroba ta została w znacznym stopniu w skali globalnej zwalczona. Odnośnie do BSE Chile uznane zostało za kraj o niskim ryzyku, a Kolumbia i Japonia za kraje z ryzykiem będącym pod kontrolą.

W przyszłym programie działalności Komisji Naukowej ds. Chorób Zwierząt OIE referent zapowiedział: ukończenie podręcznika pt. Nadzór zdrowia zwierząt (Animal Health Surveillance), określenie wytycznych do epidemiologicznego modelowania, opracowanie rozdziału dla Kodeksu Zoosanitarnego Zwierząt Lądowych odnoszącego się do krymsko-kongijskiej krwotocznej gorączki (Crimean-Congo hemorrhagic fever, CCHF), przegląd i uzupełnienie rozdziałów Kodeksu Zoosanitarnego dotyczących: wścieklizny, brucelozy, pomoru małych przeżuwaczy.

Zgodnie ze sprawozdaniem dr. Williama Karesha, przewodniczącego Grupy Roboczej ds. Zwierząt Nieudomowionych, wykazano na Filipinach u świń infekcję wywołaną przez Reston ebola wirus, którego rezerwuarem były nietoperze wielkie. Na terenach południowej Ameryki rozszerzyła się żółta gorączka u naczelnych, wywołując zachorowania i zejścia śmiertelne u szeregu gatunków małp. W parku Krugera (RPA) zaobserwowano masowe padnięcia krokodyli w wyniku choroby o nieustalonej etiologii. Również na tym obszarze występowały u bawołów przypadki gorączki Doliny Rift. Referent zwrócił uwagę na rolę zwierząt nieudomowionych w Europie w szerzeniu się u zwierząt domowych choroby niebieskiego języka. Dotyczyło to w Belgii – saren, a w Szwecji – łosi i saren. Chroniczna choroba wyniszczająca (chronic wasting disease, CWD) występowała w Kanadzie i USA. Wyrażono obawę przeniesienia jej do Europy wraz z transportami dzikich zwierząt.

Dr Stuart Slorach, przewodniczący Grupy Roboczej ds. Produkcji Zwierzęcej zapewniającej Bezpieczeństwo Żywności, informował o opracowaniu i opublikowaniu w językach: angielskim, francuskim i hiszpańskim, wspólnie z FAO, przewodnika pt. Dobre praktyki chowu zwierząt w kontekście bezpieczeństwa żywności zwierzęcego pochodzenia. Zwrócił uwagę na włączenie do tego obszaru działania nadzoru nad jakością zdrowotną pasz, w tym również dla zwierząt wodnych, pod kątem zdrowia zwierząt i człowieka.

Dr David Bayvel, przewodniczący Grupy Roboczej ds. Dobrostanu Zwierząt, przedstawił priorytety jej działalności, którymi są: doskonalenie standardów transportu lądowego i morskiego oraz uboju zwierząt rzeźnych i drobiu, transport ryb, usuwanie wałęsających się psów, traktowanie zwierząt laboratoryjnych, poprawa warunków chowu brojlerów i kurcząt.

W ramach sprawozdania z działalności Komisji Kodeksu Standardów Zdrowia Zwierząt Lądowych OIE

jej prezydent, dr Alejandro Thiermann, poinformował o opracowaniu, względnie rewizji, 53 tekstów wymienionego Kodeksu, co następnie zostało przedyskutowane i zaakceptowane przez delegatów 77. Sesji Generalnej OIE.

W odniesieniu do choroby niebieskiego języka uzgodniono, że wprowadzanie na teren, gdzie choroba ta nie występuje u zwierząt szczepionych, nie stanowi zagrożenia w sensie jej rozszerzenia się. Mimo istnienia transplacentalnego zakażenia, w szczególności serotypem 8 oraz atenuowanymi szczepami szczepionkowymi, brak jest wystarczających dowodów, że ma to znaczące konsekwencje epizootologiczne. Wskazał na obowiązek zgłaszania przypadków wysoko patogennej grypy ptaków nie tylko w odniesieniu do kur, ale również innych gatunków drobiu i ptaków wolno żyjących. W związku z tekstem Kodeksu Zdrowia Zwierząt Lądowych, dotyczącym BSE, rozwinęła się dyskusja i polaryzacja stanowisk delegatów za przyjęciem propozycji Komisji Kodeksu lub przeciw tym propozycjom, zależnie od statusu określanego jako kraje o nieokreślonym ryzyku i kraje z kontrolowanym ryzykiem ze strony BSE. W związku z tymi różnicami problem BSE będzie w tym aspekcie przedmiotem dyskusji w kolejnych latach, mimo że choroba ta występuje na świecie coraz rzadziej, ze względu na jej charakter zoonotyczny.

Ważnym punktem 77. Sesji Generalnej OIE było przedstawienie przez dr. Karima Ben Jebare, kierownika Departamentu Informacji o Zdrowiu Zwierząt, OIE, sytuacji epizootologicznej na świecie w 2008 r. i początku 2009 r. W tym okresie nadal rozprzestrzeniał się pomór małych przeżuwaczy w Afryce (zwłaszcza w: Kenii, Ugandzie, Tanzanii, Kongo, Nigrze i Maroku) oraz w Azji (w: Pakistanie, Ludowej Republice Chin, Indiach, Nepalu, Bangladeszu i Afganistanie). Z zeszłorocznych informacji wynikało, że afrykański pomór świń został wprowadzony do Gruzji w kwietniu 2007 r., skąd rozprzestrzenił się do Armenii (sierpień 2007), następnie do Rosji (listopad 2007) i Azerbejdżanu w styczniu 2008 r. W czerwcu 2008 r. Rosja zgłosiła pierwsze przypadki choroby u świń domowych. W sumie poinformowano OIE o 70 przypadkach afrykańskiego pomoru świń u dzików i 3138 u świń domowych, związanych z 46 ogniskami choroby w szeregu republik, obwodów i krajów tego regionu.

Wysoco patogenna grypa ptaków, wywołana przez podtyp H5N1, wystąpiła od 2003 r. w Azji Centralnej, Rosji i Europie Wschodniej. W 2006 r. dotarła na kontynent afrykański i Środkowy Wschód, a następnie rozprzestrzeniła się w Europie Zachodniej. W 2008 r. 23 kraje zgłosiły jej występowanie, w tym: Bangladesz, Kambodża, Egipt, Niemcy (dzikie ptaki), Hongkong, Indie, Indonezja, Iran, Izrael, Japonia, Republika Korei, Laos, Nigeria, Pakistan, Rosja, Arabia Saudyjska, Szwajcaria, Tajlandia, Togo, Turcja, Zjednoczone Królestwo, Ukraina i Wietnam. Generalnie, w porównaniu do 2006 r. nasilenie występowania nowych przypadków wysoco patogennej ptasiej grypy zmalało.

Choroba niebieskiego języka z udziałem serotypu BTV-1 została stwierdzona w 2008 r. w krajach wokół

basenu śródziemnomorskiego (Algieria, Tunezja, Hiszpania, Francja). We Włoszech dodatkowo występował BTV-4. W Holandii i Niemczech we wrześniu 2008 r. pojawiała się u bydła i owiec choroba niebieskiego języka, wywołana przez BTV-6. Wywołujący szczep na podstawie sekwencjonowania genomu okazał się w 99,9% identyczny ze szczepem szczepionkowym tego serotypu. W Europie w 2008 r. nadal rozprzestrzeniał się serotyp BTV-8, dochodząc do Szwecji i Norwegii, ale również w kierunku południowym, do Hiszpanii i Włoch oraz na teren Węgier i do Grecji. W styczniu 2009 r. podtyp BTV-11 zidentyfikowano w Belgii. Nowy, nieoznaczony dotychczas typ BTV, wyosobniono od kóz w Szwajcarii.

Pryszczycza, wywołana przez typy O i A, występowała na terenie Środkowego Wschodu. Z Chin, Chin Tajpei, Kirgistanu, Laosu, Tajlandii oraz Myanmar zgłaszano przypadki wywołane przez serotyp O. Na terenie Afryki pryszczycę stwierdzono w: Botswanie, Kongo, Egipcie, Malawi, Namibii, Nigerii, Republice Południowej Afryki, identyfikując serotypy SAT1, SAT2 i SAT3. Choroba, wywołana przez serotypy O i A, występowała w latach 2008 i 2009 w Ameryce Południowej, zwłaszcza w Kolumbii i Ekwadorze.

Zgodnie z referowanymi danymi, rozrodzco-oddechowy zespół chorobowy świń od 2006 r. nadal występuje w Ludowej Republice Chin, obok klasycznego pomoru świń i cirkowirozy świń; stwierdzony był też w Wietnamie i na Filipinach. O występowaniu wścieklizny powiadomiły OIE, zgodnie ze sprawozdaniem dr. Jebary, 74 kraje.

W fermie świń 5 maja 2009 r. stwierdzono w Kanadzie pojawienie się klinicznej postaci grypy wywołanej przez nowy mutant A/H1N1, wywołujący ostatnio masowe zachorowania ludzi na świecie. Infekcję do świń przeniósł człowiek, który przybył z Meksyku. Zgodnie ze sprawozdaniem dr. Jebary, „nowy wirus” nie został, poza wymienionym ogniskiem, zidentyfikowany jako przyczyna grypy świń w żadnym innym miejscu. Ze względu na wygenerowanie nowego wirusa A/H1N1 w organizmie człowieka, a nie świni, OIE postuluje, by tego rodzaju infekcji ludzi nie nazywać grypą świńską. Uznaje zatem obrót świniami i ich produktami z terenów, na których grypa H1N1 występuje u ludzi, za bezpieczny i dopuszczalny. OIE jest też przeciwna wybijaniu świń z tego rodzaju terenów. Natomiast rekomenduje bioasekurację ferm trzody chlewnej na terenach występowania grypy A/H1N1 u ludzi. OIE postanowiła też, we współpracy z FAO, poszerzyć dotychczasowy projekt badawczy OFFLU, dotyczący ptasiej grypy, o grypę ludzką A/H1N1, kontaktując się w tej sprawie również z WHO.

W okresie sprawozdawczym wystąpiły dwie epizoty u zwierząt wodnych. Pierwszą był zakaźny zespół owrzodzenia (epizootic ulcerative syndrome) w Afryce Południowej, a drugą nowa, pojawiająca się choroba u mięczaków o nie określonej bliżej etiologii. Śnięcia sięgające od 40% do 100% obsady dotyczyły ostryg pacyficznych (*Crassostrea gigas*) hodowanych we Francji

i Hiszpanii. Największe straty odnotowano od maja do września 2008 r. w grupach wiekowych od 1 roku do 2 lat. Oprócz masowych śnięć obserwowano trudności w zamykaniu muszli, ciemne zabarwienie płaszczka i skrzelii. Badania nad ustaleniem przyczyny śnięć prowadzone były wielokierunkowo. Analizowano czynniki środowiskowe, działanie toksycznych alg i samych toksyn, a także drobnoustroje patogenne. W ostrygach wykryto obecność wirusa OsHV-1 oraz bakterie z rodziny *Vibrio*, głównie *Vibrio harvei* oraz *Vibrio splendidus*. W Walii zaobserwowano ponadnormatywne śnięcia, sięgające 90% obsady wśród mięczaków (omułek jadalny), w wieku 2-3 lat. Straty w hodowlach rozpoczęły się w marcu/kwietniu i trwały do sierpnia/września 2008 r. W wyniku przeprowadzonych badań wykazano, że powodem śnięć były zarówno czynniki środowiskowe, jak i różne czynniki patogenne. W Irlandii w miesiącach wakacyjnych 2008 r. odnotowano zwiększoną śmiertelność wśród populacji ostryg pacyficznych (*C. gigas*), hodowanych w trzech zatokach. W trakcie przeprowadzonych badań wykazano obecność wirusa OsHV-1 w ostrygach, jednak jego obecności nie udało się powiązać ze śnięciami tych zwierząt; przyczyna strat w hodowlach nie została ustalona.

W uzupełnieniu sprawozdania grupy roboczej ds. zwierząt nieudomowionych dr. Jebara, omawiając sytuację epizootologiczną na świecie, informował, że u tej grupy zwierząt na obszarze objętym działaniem OIE rozpoznano 3530 przypadków wścieklizny. Najwyższa liczba dotyczyła Chorwacji (958, 31,35%), Rumunii (935, 30,60%), Białorusi (800, 26,18%). Chorobę w znacznie mniejszym odsetku stwierdzono w Ameryce Północnej i Południowej oraz w Azji (np. w Iranie).

Afrykański pomór świń zidentyfikowano we Włoszech, gdzie wykazano 401 przypadków u dzików na Sardynii w 2008 r. Występował także enzootypycznie u lokalnych dzikich świń w Namibii i RPA.

Wysocę patogenną ptasią grypę, wywołaną przez podtyp H5N1, wykazano w 2008 r. u dzikich ptaków w Szwajcarii, Turcji, Ukrainie i Zjednoczonym Królestwie oraz u łabędzi w Japonii.

Choroba niebieskiego języka dotyczyła w Belgii saren (*Cervus elaphus*). We Francji stwierdzono u tego gatunku 60 przypadków wywołanych przez podtyp BTV-8 lub BTV-1. Włochy wykazały u muflonów lub różnych gatunków *Cervidae* różne serotypy BTV, zwłaszcza na Sardynii. W Niemczech zidentyfikowano u leśnych przeżuwaczy BTV-8. Podobne informacje uzyskało OIE z Holandii i Hiszpanii. W USA u zwierzęcy płowej wykazano BTV-3, BTV-11, BTV-12 i BTV-17. U dzikich przeżuwaczy w Południowej Afryce i w Sudanie stwierdzono w 2008 r. pryszczycę. Chorobami, które wykazano u dzikich zwierząt, były, oprócz wyżej przedstawionych, u dzikich świń choroba Nipah (Bangladesz), a u jeleniowatych przewlekła choroba wyniszczająca (chronic wasting disease), stwierdzana w USA i Kanadzie.

Sprawozdanie roczne Komisji Standardów Biologicznych (OIE) przedstawił jej prezydent, prof. Steven

Edwards. Zawierało ono dane pochodzące z laboratoriów referencyjnych i centrów współpracujących OIE, zlokalizowanych w postaci sieci na obszarze całej kuli ziemskiej. W imieniu Komisji zalecał delegatom do OIE ustanowienie następujących nowych centrów współpracujących OIE: Choroby na styku Zwierzę/Człowiek (Diseases at the Animal/Human Interface) z lokalizacją w Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie, Padwa, Włochy; Kształcenie w Zintegrowanej Ochronie Zdrowia i Zarządzania w odniesieniu do Zwierząt Domowych i Nieudomowionych (Training in Integrated Livestock and Wildlife of Health and Management) z lokalizacją w Department of Veterinary Tropical Diseases, University of Pretoria, RPA; Bezpieczeństwo i Analiza Pasz (Animal Feed Safety and Analysis) z lokalizacją w Food and Agricultural Materials Inspection Center (FAMIC) Japonia; Bezpieczeństwo Żywności (Food Safety) zlokalizowane w Research Center for Food Safety, University of Tokyo, Japonia; Rozwój i Produkcja Szczepionek (Development and Production of Vaccines, Pharmaceutical Products and Veterinary Diagnostic Systems using Biotechnology), zlokalizowane w Centro de Ingeniería Genética y Biotecnología, Havana, Cuba.

Sprawozdawca wymienił realizowane bliźniacze projekty badawcze (twinning projects), wykonywane wspólnie w laboratoriach referencyjnych lub centrach współpracujących OIE i w laboratoriach zwłaszcza krajów rozwijających się. Dotyczą one m.in.: brucelozy, klasycznego pomoru świń, wścieklizny, pleuropneumonii bydła, pomoru koni i choroby niebieskiego języka. Kolejna informacja odnosiła się do przygotowywania i udostępniania wystandaryzowanych odczynników do testów diagnostycznych, stosowanych w rozpoznawaniu grypy ptaków, enzootycznej białaczki bydła oraz brucelozy kóz, owiec i świń. Laboratorium referencyjne OIE ds. pryszczycy w Rio de Janeiro przygotowało standard surowicy do oceny testów dla niestrukturalnych białek wirusa pryszczycy. Referencyjne laboratorium ds. grypy ptaków w Padwie opracowało procedury testów diagnostycznych dla wymienionej choroby u strusi. Komisja nie zalecała włączenia podtypu H7N7 i szczepu A/equine/Newmarket/2/93 podtypu H3N8 do obecnej szczepionki przeciw grypie koni.

Zgodnie ze stanowiskiem ekspertów, Komisja Standardów Biologicznych zaleciła delegatom do OIE akceptację następujących testów diagnostycznych przy brucelozie kóz i owiec: pośredni ELISA i competitive – ELISA oraz test fluorescencji w świetle spolaryzowanym (FPA), a u świń odczyn płytowy ze buforowanym antygenem (BBAT), odczyn wiązania dopełniacza i FPA.

Po ukazaniu się w 2008 r. 6. wydania Podręcznika OIE Testów Diagnostycznych i Szczepionek postępują prace zmierzające do przygotowania kolejnego wydania tej pozycji, z uwzględnieniem rejestru OIE walidowanych i certyfikowanych testów diagnostycznych. W przygotowaniu jest Bio-Rad TeSeE™ western blot do pośmiertnego wykrywania pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (TSE) u bydła (BSE), u owiec i kóz

(BSE i scrapie) oraz u jeleniowatych (przewlekła choroba wyniszczająca). W czasie trwania 77. Sesji Generalnej odbyły się spotkania następujących grup *ad hoc* ds.: Walidacji metod diagnostycznych, Biotecnologii, Chorób wielbłądowatych, testów do diagnostyki trypanosomozy, Współpracy z Komisją Standardów Zdrowia Zwierząt Lądowych. Przedstawione zostały też sprawozdania z rocznej działalności komisji regionalnych OIE dla Afryki, obu Ameryk, Azji, Dalekiego Wschodu i Oceanii, Europy i Środkowego Wschodu.

Komitet OIE określił jako termin 78. Sesji Generalnej 23-28 maja 2010 r. Tematem pierwszego plenarnego referatu będzie udział weterynarii w globalnym zapewnieniu bezpieczeństwa żywności od zwierząt lądowych i wodnych. Tytuł drugiego referatu plenarnego zostanie określony w terminie późniejszym. Na kolejną sesję generalną (2011 r.) przewidziany jest referat plenarny pt. Narodowe i międzynarodowe doświadczenia i role w poprzednich i przyszłych wydarzeniach z uwzględnieniem podejścia do koncepcji – „jeden świat, jedno zdrowie”.

W następnym punkcie programu 77. Sesji Generalnej przekazano licznym krajom, nie tylko członkom OIE, certyfikaty świadczące o nie występowaniu chorób zgłaszanych do OIE, w tym krajom nie będącym członkami, wyłącznie w odniesieniu do pryszczycy.

Sformułowane zostały rezolucje dotyczące szeregu ważnych chorób oraz związanych z działalnością OIE innych tematów w liczbie od nr 18 do 32 (3).

W kolejności miały miejsce dwie sesje administracyjne (1, 2), z udziałem wyłącznie delegatów do OIE. Na pierwszej przedstawione zostało sprawozdanie finansowe. Budżet za 2008 r. z wpływów i na wydatki wyniósł 5 895 000 € przy kwocie pozostającej w wysokości 869 715,42 €.

Przedmiotem drugiej sesji była dyskusja zmierzająca do przygotowania 5. Planu Strategicznego oraz wybory przewodniczących i członków komisji regionalnych, Komisji Naukowej ds. Chorób Zwierząt, Komisji Standardów Biologicznych, Komisji Standardów Zdrowia Zwierząt Lądowych, Komisji Standardów Zdrowia Zwierząt Wodnych oraz prezydenta i wiceprezydenta Komitetu OIE, jak również członków Komisji Administracyjnej i audytorów.

Prezydentem OIE na trzyletnią kadencję wybrany został dr Carlos A. Correa Messuti (Urugwaj), a wiceprezydentem dr Carlos Agrela Pinheiro (Portugalia).

Piśmiennictwo

1. Anon.: 77 Session, Draft Final Report, Administrative Resolutions, World Organisation for Animal Health. Paris, France, 24-29 May 2009.
2. Anon.: 77 Session, Draft Final Report, Administrative Sessions, World Organisation for Animal Health. Paris, France, 24-29 May 2009.
3. Anon.: 77 Session, Draft Final Report, Technical Resolutions, World Organisation for Animal Health. Paris, France, 24-29 May 2009.
4. Anon.: 77 Session, Draft Final Report, Technical Sessions, World Organisation for Animal Health. Paris, France, 24-29 May 2009.

Adres autora: prof. dr hab. Marian Truszczyński, Państwowy Instytut Weterynaryjny-PIB, Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy; e-mail: mtrusczy@piwet.pulawy.pl